

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1508 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вінницька область

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
Вінницький національний аграрний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету*

Волинська область

*Волинський національний університет імені Лесі Українки
Луцький національний технічний університет*

Дніпропетровська область

*ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський державний технічний університет
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Криворізький національний університет
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Український державний університет науки і технологій
Університет митної справи та фінансів
Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз*

Житомирська область

Поліський національний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»

Закарпатська область

Мукачівський державний університет

Запорізька область

ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій Запорізького національного університету»

Запорізький національний університет

Класичний приватний університет

Національний університет «Запорізька політехніка»

Івано-Франківська область

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету

Івано-франківський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування

Київська область

Білоцерківський національний аграрний університет

Вищий навчальний заклад «Університет «КРОК»

Державний податковий університет

Державний торговельно-економічний університет

Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету "Одеська юридична академія"

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний транспортний університет

Національний університет «Києво-Могилянська академія

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет харчових технологій

ННЦ «Інститут аграрної економіки»

ПрАТ ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу

м. Кропивницький

Центральноукраїнський національний технічний університет

Львівська область

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональної академії управління персоналом»

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львівський національний університет природокористування

Львівський торговельно-економічний університет

Національний університет «Львівська політехніка»

Миколаївська область

*Миколаївський національний аграрний університет
Чорноморський національний університет імені Петра Могили*

Одеська область

*Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України»
Одеський національний економічний університет
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Одеський національний університет ім. І. І. Мечнікова*

Полтавська область

*КП «Дитяча міська клінічна лікарня ПМР»
Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Полтавський державний аграрний університет
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Філія «Полтаваагропромпродуктивність»*

Рівненська область

Національний університет водного господарства та природокористування

Сумська область

*Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
ТОВ «Епіцентр» м. Суми*

Тернопільська область

*Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут»
Донбаська державна машинобудівна академія
Західноукраїнський національний університет
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

Харківська область

*Відокремлений структурний підрозділ «Вовчанський фаховий коледж Державного біотехнологічного університету»
Державний біотехнологічний університет
Інститут тваринництва НААН України
Лозівська філія Харківського автомобільно-дорожнього фахового коледжу
Національна академія Національної гвардії України
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний фармацевтичний університет
ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» ХНУ ім. В.Н. Каразіна,
Північно-Східний науковий центр НАН України і МОН України
ПрАТ ВНЗ «МАУП»
Український державний університет залізничного транспорту
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова*

*Харківський національний університет радіоелектроніки
Харківський соціально-економічний фаховий коледж*

 Херсонська область

Херсонський державний університет

 Хмельницька область

ВСП «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»

Університет економіки і підприємництва

Хмельницький національний університет

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Хмельницький район електричних мереж АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»

 Черкаська область

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Уманський національний університет садівництва

Черкаський державний технологічний університет

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

 Чернігівська область

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

 Польща

Економіко-гуманітарний університет, м. Бельсько-Бяла, Польща

 Литва

Kaunas University of Technology

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА 🇺🇦

Шановні учасники конференції ☀️

Життя не дає на жаль гарантій, але дає щодня можливості, і це дуже чудово. 🇺🇦
Тримайтеся подалі від негативних думок і наповнюйте серце позитивом.

Перемога обов'язково буде за нами 💙💛
Бережіть себе, не ігноруйте сирени, проходите в укриття. Наші з Вами життя впливають на нашу перемогу. Нехай у ворога не виходить забирати їх! 🌻

Велика повага і вдячність всім, хто долучився до оборони нашої України! Це - організовані і терплячі, стійкі і нестримні, бажаючі відстоювати своє, не шкодуючи власних сил і здоров'я - патріоти нашої країни! Перемоги всім нам!

Любимо Україну ❤️ її традиції, культуру і фольклор 🎸 Дух, що живе у стібках вишиванки 🌈 У мові, у слові, у піснях... 🙏🎵

Щиро дякуємо всім Вам за участь у нашій конференції!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна! 🇺🇦

З повагою Організаційний комітет!!

Інституційні аспекти досягнення цілей сталого розвитку, бухгалтерські рішення, новаторські ідеї та реальний досвід їх реалізації, штучний інтелект, тайм-менеджмент та управлінські дослідження – всі ці питання об'єднали науковців України, що долучилися до VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін».

Захід, організований кафедрою обліку і оподаткування ПДАУ, відбувся 31 жовтня 2024 року в режимі онлайн за такими тематичними напрямками:

1. Економіка та управління підприємствами на мікро- та макрорівні.
2. Соціальна економіка й економічна політика держави.
3. Облік, аналіз і контроль в умовах глобальних змін.
4. Фінанси, банківська справа та податкова політика держави.
5. Сучасний маркетинг: стан і перспективи розвитку.
6. Менеджмент і бізнес-адміністрування.
7. Менеджмент і публічне управління: проблеми та перспективи.
8. Туризм і готельно-ресторанна справа.
9. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців обліково-економічного профілю.

Приємно відзначити, що цього року було зареєстровано понад 700 учасників і надіслано 521 тезу із шістдесяти закладів вищої освіти України та від стейкхолдерів. Модераторами зустрічі були завідувачка кафедри обліку і оподаткування професорка Наталія Канцедал, професорка кафедри Ольга Лега та доцент кафедри Роман Ліпський.

З вітальним словом конференцію відкрили перша проректорка Полтавського державного аграрного університету професорка Валентина Аранчій і декан факультету обліку та фінансів к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Олександр Безкровний.

Вітальні слова наживо та на електронну адресу надійшли від наших колег, серед них:

Гнатишин Людмила Богданівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування;

Прокопишин Оксана Степанівна, к. е. н., доцентка, доцентка кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування;

Дубініна Марина Вікторівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету;

Стамат Вікторія Михайлівна, к. е. н., доцентка, доцентка кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

Славкова Олена Павлівна, д. е. н., професорка, завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету;

Зоря Олексій Петрович, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного

університету;

Перерва Петро Григорович, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «ХПІ» (м. Харків);

Сук Петро Леонідович, д. е. н., професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»;

Куліш Інна Михайлівна, к. н. з держ. упр., старша наукова співробітниця відділу регіональної екологічної політики та природокористування Державної установи «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України».

Зауважимо, що щороку все більший інтерес до подібних заходів спостерігається з боку зовнішніх стейкхолдерів. Тож дякуємо за участь **Нездойминозі Олені Євгеніївні**, к. е. н, доцентці, практикуючому бухгалтеру, та **Пилипенко Наталії Миколаївні**, к. н. з держ. упр., начальниці управління обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів Головного управління Державної казначейської служби України в Полтавській області, **Масляк Наталії Григорівні**, головному бухгалтеру ТОВ «Оржицький молокозавод».

У межах відведеного для роботи конференції регламенту було заслухано доповіді таких учасників, як-от:

Борисенко Вікторія В'ячеславівна – «Економічна маркетинг-менеджерська поведінка поколінь X, Y та Z: передумови та чинники формування» (науковий керівник – Чеботарьов В. А., д. е. н., професор кафедри економіки і маркетингу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»);

Ляшик Олександр – «Інституційна роль обліку у досягненні цілей скорочення нерівності» (наукова керівниця – Канцедал Н. А., к. е. н., доцентка, завідувачка кафедри обліку і оподаткування ПДАУ);

Остапенко Вадим Олексійович – «Управлінська діагностика на підприємствах» (науковий керівник – Заїка С. О. к. е. н, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету);

Лазаренко Анастасія Володимирівна – «Розвиток технологій тайм-менеджменту» (наукова керівниця – Стамат В. М., к. е. н., доцентка кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету);

Татарець Карина – «Досвід реалізації грантів студентською молоддю: як перетворити ідею на дієвий проєкт» (науковий керівник – Ліпський Р. В., к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування ПДАУ);

Голуб Тетяна – «Соціальні мережі як ринок збуту»; **Ромаш Дар'я** – «Використання штучного інтелекту у наукових дослідженнях» (наукова керівниця – Лега О. В., к. е. н., доцентка, професорка кафедри обліку і оподаткування ПДАУ).

Широкий спектр питань, винесених на обговорення, викликав жвавий інтерес учасників конференції, переважна більшість спікерів доповнила свої доповіді змістовними презентаціями.

Колектив кафедри обліку і оподаткування ПДАУ висловлює вдячність усім співорганізаторам, учасникам і представникам наукової спільноти, що попри складний для України час, обтяжений війною та її наслідками, знаходять змогу для наукової творчості, публічного обговорення та висвітлення результатів наукової діяльності!

Окрема подяка Збройним силам України за можливість провадити наукову й освітню діяльність на теренах Полтавщини та за її межами! Слава Україні!

ПИЛИПЕНКО ЯРОСЛАВА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник- **ПРИСТЕМСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР**, д.е.н., професор,
професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОБЛІКУ

Запровадження автоматизованих, інтелектуальних систем перебуває на піковій стадії розвитку людства. Сучасні досягнення вітчизняної та світової науки призводить до вдосконалення економіки держави і вирішує різні соціальні проблеми. Поява штучного інтелекту спричинило посилення продуктивності та ефективності в різних сферах господарської діяльності. Штучний інтелект (artificial intelligence, AI) - розділ сучасної, цифрової науки, що розробляє розумні комп'ютерні машини, для виконання рутинних операцій за короткий проміжок часу з мінімальним відсотком помилковості. ШІ активно використовується фінансовими, страховими, інвестиційними компаніями, в аудиторських фірмах і бухгалтерських відділах.

Виникнення штучного інтелекту дало поштовх до удосконалення новітніх, цифрових інструментів і рішень в бухгалтерському обліку, що в свою чергу не тільки аналізує велику кількість інформації, але і підсилює точність в рамках діяльності. ШІ дає змогу бухгалтерам делегувати значний обсяг роботи, зосередившись при цьому на важливих завданнях. Головною перевагою штучного інтелекту на сьогодні є здатність до узагальнення даних, організація та аналіз, облік витрат і заробітної плати, звітність, управління грошовими потоками, прогнозування, виявлення шахрайства, допомога в розробці проєктів та автоматизація робочого процесу. В умовах швидкого розвитку технологій економічне середовище вимагає все більшого удосконалення робітників. Кінцевою метою є одержання висококваліфікованих спеціалістів, які здатні до критичного мислення, адже, незважаючи на високорозвиненність інновації, ШІ не може використовувати людський інтелект, судження, етику та креативність - речі, які завжди потрібні для прийняття складних бухгалтерських рішень в унікальних ситуаціях. За останній час все більше фінансових організації почали активно впроваджувати програми, що містять в собі штучний інтелект. Очікується, що цей крок призведе до підвищення продуктивності в кожному секторі бухгалтерської індустрії, що в свою чергу викличе зростання прибутковості і конкурентоспроможності підприємства. Бухгалтерське, багатофункціональне програмне забезпечення з ШІ спрямоване на автоматизацію деяких процесів такі як: перевірка серйозних фінансових документів, виявлення помилок і швидке їх виправлення, розподілення витрат та доходів - все це призведе до спрощення ведення обліку і дозволить компаніям впевнено та швидко управляти своїми фінансами [1].

Trullion - є інноваційним, сучасним бухгалтерським програмним забезпеченням на базі штучного інтелекту, яке було розроблене для модернізації та полегшення різних облікових процесів. Вже сьогодні велика

кількість бухгалтерських груп обирають саме цю платформу за її здатність зменшувати ризики, підвищувати ефективність роботи та забезпечувати фінансову точність. Це програмне рішення забезпечує захист від помилок, перевірку бухгалтерської інформації на відповідність вимогам фінансової та інших видів звітності, знаходячи розбіжності та приховані проблеми, перш ніж вони вплинуть на бізнес. Задля автоматизації рахунків із заборгованістю було випущено на ринок новітнє, інтелектуальне програмне забезпечення StampLi. Це провідний програмний засіб, призначений для керування рахунками-фактурами, яке спрощує та прискорює процес їх затвердження за допомогою ШІ. Програма здатна до контролю усього життєвого циклу рахунків-фактур, включаючи збір рахунків-фактур, кодування, затвердження, виявлення шахрайства тощо. Софт на базі штучного інтелекту стовідсотково економить час бухгалтерів, надає безмежні можливості для зростання та безпроблемний фінансовий контроль [2].

Booke.AI - програмне рішення з ШІ, що за допомогою певного набору інструментів прискорює процес бухгалтерського обліку. Програма розроблена для моніторингу транзакцій, виявлення помилок і допомогу у звірці. Booke.AI надає можливість компаніям зосередитися на зростанні та прийнятті стратегічних рішень, через скорочення великого обсягу даних, що вводяться вручну. Чи може штучний інтелект замінити бухгалтерів у майбутньому? Ні, і на це є впливові докази. Прийняття складних рішень вимагає людського судження та досвіду. Бухгалтерський облік потребує розуміння складних бізнес-операцій, нормативної бази та галузевих нюансів. Комунікація з клієнтами, навички доброзичливого спілкування, здатність зрозуміти цілі і проблеми людей ШІ невіддільні [3].

Отже, як можна побачити штучний інтелект у нас час і в майбутньому є незамінним помічником у роботі фахівців бухгалтерської та фінансової сфери. Штучний інтелект здатен до революційних змін. Головною метою ШІ є повна адаптація і цифровізація багатьох бізнес-процесів. Запровадження штучного інтелекту позитивно впливає на економічні процеси підприємств. Здатність спеціалістів до конкурентності у нас час передбачає адаптуватися до сучасних перетворень, бути технічно грамотними і обізнаними, активно розвивати нові навички, пристосовувати їх в роботі і розвивати свій потенціал. Технології ШІ стали одним із двигунів зростаючої цифрової промисловості.

Список використаних джерел:

1. Guide to AI in accounting: Trends, tools, and stats. URL: <https://karbonhq.com/resources/ai-in-accounting/>
2. Trullion URL: <https://www.morningdough.com/uk/ai-tools/best-artificial-intelligence-accounting-software/#02>
3. Козаченко Л.А., Предчук О.А. Використання штучного інтелекту у сфері бухгалтерського обліку, аудиту та фінансів. Матеріали VI Міжнародної науково - практичної інтернет - конференції. 2021

Міністерство освіти і науки України

СЕРТИФІКАТ

СС00493014/005455-24

засвідчує, що

Пилипенко Ярослава В'ячеславівна

взяв (-ла) участь

у VII Всеукраїнській науково-практичній конференції
**«Бухгалтерський облік, контроль та аналіз
в умовах інституційних змін»,**
яка відбулася 30 жовтня 2024 року. Обсяг - 4 години.

Ректор

30.10.2024 р.

м. Полтава

Олександр ГАЛИЧ

Міністерство освіти і науки України

СЕРТИФІКАТ

СС00493014/005470-24

засвідчує, що

Пристемський Олександр Станіславович

взяв (-ла) участь

у VII Всеукраїнській науково-практичній конференції
**«Бухгалтерський облік, контроль та аналіз
в умовах інституційних змін»,**
яка відбулася 30 жовтня 2024 року. Обсяг - 4 години.

Ректор

30.10.2024 р.

м. Полтава

Олександр ГАЛИЧ